

URTX

L A GESTIÓ DEL PATRIMONI **I EL TERRITORI**

Quim Minguell Cardeñes

LA GESTIÓ DEL PATRIMONI

I EL TERRITORI

Comunicació

Quim

Minguell Cardenes

Llicenciat en
Història de l'Art.
Universitat de Barcelona

A grans trets podem entendre la gestió del patrimoni com a conservació, estudi i difusió d'uns béns i uns valors. Ara per ara, no hi ha fórmula que ens pugui garantir l'èxit absolut d'un projecte de gestió patrimonial. Podem establir unes estratègies per desenvolupar i executar una proposta, però abans de tot és clau elaborar una teorització que ens doni una coherència i una ideologia a l'hora de redactar un programa de gestió. De fet, darrere les paraules "gestió" i "patrimoni" s'hi amaguen visions de com s'interpreta la cultura i la societat.

EL TERRITORI

El patrimoni, sigui de la mena que sigui, té un marc físic que és el territori. No ens referim pas a un concepte tancat ni rígid; és un espai on hi ha uns moviments, uns intercanvis i unes interrelacions culturals. Hi ha un territori administratiu i formal, un territori real... cadascun posseeix les seves textures i els seus matisos. El gestor ha de saber interpretar els elements positius i negatius que defineixen un territori. Ha de veure quins són els agents culturals amb els quals haurà de treballar i quins són els elements estancats i endògens.

Entendre aquestes estructures i els processos, analitzar els elements quantitius i qualitius, ens permetrà urbanitzar espais o futurs escenaris, i crear uns programes de gestió d'acord amb la realitat territorial.

SENTIMENT DE PATRIMONI COMÚ

En els darrers anys hi ha hagut un canvi d'actitud davant els temes patrimonials. El patrimoni és l'apropiació per part de la societat d'una sèrie de valors i béns. Actualment no hi ha una relació entre patrimoni igual a tresors, sinó que és tot allò que configura la nostra iden-

titat. Hi ha una visió integral i molt diversa d'uns elements que són interrelacionables. Fer reconèixer socialment els elements que defineixen una determinada cultura ajuda la persona a situar la seva identitat. Aquest fet és generador d'una imatge pròpia i diferenciada del territori.

És per això que en el moment de gestionar i elaborar un discurs s'ha de fer arribar a tots els estrats socials una complicitat que afavoreixi les seves possibilitats de participació. Hi ha quelcom damunt del patrimoni: les persones, que han de ser les protagonistes del desenvolupament del patrimoni.

ENTENDRE EL PATRIMONI COM UN ELEMENT QUE ÉS CAPAÇ DE GENERAR RIQUESA

Seguint la perspectiva de la terciarització social, el patrimoni pot fer créixer la nostra societat. Fer-ne ús sense complexos i relativitzant la sacralització que sovint carreguem en aquests elements. Això no vol dir que s'hagi de fer a base de desnaturalitzar-lo eliminant o sobrevalorant el valor afegit que posseeix. Tampoc vol dir que caigui en dinàmiques exclusivament mercantils. S'han d'incorporar tècniques de gestió (associades habitualment a sectors privats i no necessàriament de l'àmbit cultural) i aplicar-les als aspectes d'identitat cultural territorial.

El patrimoni sol no és la condició suficient que garanteixi un ple desenvolupament. Si sabem que el patrimoni informa, delecta, sedueix, fascina... cal que trobem i apliquem els mecanismes d'exposició, animació escenificació, adequació i explotació per fer possible aquesta interacció i treure'n les seves potencialitats.

ESTABLIR LÍNIES D'ACTUACIÓ A MBYSIÓ DE PROGRÉS I TERRITORI

Aquests programes d'intervenció s'haurien de fer partint d'unes estructures, no de persones, que marquessin els eixos prioritaris a partir d'una diagnosi i una conceptualització del discurs d'acord amb els ritmes del territori.

D'altra banda, s'haurien d'establir vies de cooperació i coresponsabilització entre les diferents administracions que actuen en el territori, amb determinades parts del sector privat lucratiu, així com també, crear unes complicitats i vincular tots els segments de ciutadans al projecte d'actuació. No es pot dur a terme una política cultural d'escena al territori.

